

Raadsvoorstel

portefeuillehouder D. Klomberg	begrotingsprogramma 4 Duurzaamheid	draagt bij aan Global Goal(s) 7 Betaalbare en duurzame energie
b en w-vergadering 30 april 2019	agendapunt 3	bijlage(n) ter inzage 2
rol raad Ter besluitvorming	soort document Raadsvoorstel en -besluit Beleidsnota	
voorbereidende vergadering 18 juni 2019	agendapunt	
raadsvergadering 25 juni 2019	agendapunt	
onderwerp Welstandsbeleid zonnepanelen in rijksbeschermd dorpsgezichten.		

INHOUD VOORSTEL

Instemmen met de welstandsnota Welstandsbeleid zonnepanelen in rijksbeschermd dorpsgezichten Villapark Overbeek en Dieren-Zuid.

1 Waartoe is het voorstel gedaan?

Vanuit college en raad is de wens geuit om het beleid voor het plaatsen van zonnepanelen in de beschermde gezichten te differentiëren. Om aan deze wens inhoud te geven, is voor de beschermde gezichten specifiek welstandsbeleid geformuleerd dat duidelijkheid en meer ruimte geeft en waar mogelijk ook uitnodigt voor de toepassing van innovatieve technieken (voorbeeld: zonnedakpannen zoals in Laag-Soeren of Teslaleien op perronoverkapping station). Daar waar de nota geen oplossing biedt attenderen wij eigenaren op andere mogelijkheden om bij te kunnen dragen aan de verduurzamings-opgave. De mogelijkheid bestaat voor hen om deel te nemen in projecten zoals de Postcoderoos. De gemeente stimuleert waar mogelijk deze oplossingen. Omdat momenteel een aantal handhavingszaken loopt in met name Dieren en Laag-Soeren en er zo snel mogelijk zicht moet zijn of deze zaken al dan niet onder het nieuwe beleid doorgezet moeten worden, is gekozen voor een vrij lineaire aanpak, die zo snel mogelijk tot duidelijkheid moet leiden. Voor de twee rijksbeschermd dorpsgezichten binnen de bebouwde kom (Villapark Overbeek en Dieren-Zuid) ligt nu aangepast beleid voor. Voor de handhavingszaken in deze twee beschermde gezichten komt daarmee snel duidelijkheid. Met het nieuwe beleid kunnen de handhavingszaken in Dieren en Velp alle worden opgeheven en de vergunningen worden verleend.

2 Wat is de aanleiding?

Rheden kent drie rijksbeschermd dorpsgezichten: Villapark Overbeek in Velp, Dieren-Zuid en het buitengebied van Laag-Soeren. Waar het plaatsen van zonnepanelen elders vergunningvrij is, is hiervoor in deze beschermde gezichten een vergunning vereist op grond van landelijke regelgeving. In Rheden geldt sinds 2011 het beleid dat vergunning in de beschermde gezichten alleen wordt verleend als de panelen niet zichtbaar zijn vanuit de openbare ruimte. Dit betekent dat veel inwoners van de gezichten geen mogelijkheid hebben om zonnepanelen op hun pand aan te brengen terwijl zij dit wel zouden willen.

Voor het beschermde gezicht in het buitengebied (Laag-Soeren) is voor een andere aanpak gekozen omdat dit het buitengebied behelst. Hier wordt naast de plaatsing van zonnepanelen ook naar de andere (transformatie)opgaven in het gebied gekeken. Dit moet uitmonden in een gebiedspaspoort dat in 2019 aan uw college wordt aangeboden. Voor de bebouwing zal in Laag-Soeren gewerkt worden met dezelfde uitgangspunten als voor Dieren en Velp.

3 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- Welstandsnota 2017.
- Erfgoednota 2017.
- Monumentenwet: aanwijzing beschermde dorpsgezichten Villapark Overbeek en Dieren-Zuid.
- Beleidskader 'Aan de slag met een duurzaam Rheden'.

4 Wat willen wij bereiken?

Met het Welstandsbeleid zonnepanelen in rijksbeschermde dorpsgezichten willen wij bereiken dat er specifiek voor de beschermde gezichten welstandsbeleid geformuleerd is voor het toepassen van zonnepanelen. Het beleid geeft meer duidelijkheid over en meer ruimte voor het plaatsen van zonnepanelen en nodigt waar mogelijk ook uit voor de toepassing van innovatieve technieken (voorbeeld: zonnedakpannen zoals in Laag-Soeren of Teslaleien op perronoverkapping station).

5 Wat gaan wij ervoor doen?

Wanneer de nota is vastgesteld zal dit besluit worden gepubliceerd via de standaard kanalen (de regiobode en het gemeenteblad op www.overheid.nl) en via de social mediakanalen van Erfgoed Rheden en Energiek Rheden.

De handhavingssaken zijn reeds getoetst aan de nota. Wanneer het beleid is vastgesteld zullen deze zaken worden vergund en afgehandeld. Ook kunnen de vergunningen worden verleend voor de 18 plannen die in de voorttoets mogelijk zijn gebleken.

6 Wat gaat het kosten?

Er zijn voor de gemeente geen kosten verbonden aan dit voorstel. Het valt onder regulier werk.

7 Wat zijn de risico's?

Wanneer het beleid niet wordt vastgesteld vallen wij terug op het bestaande beleid voor de rijksbeschermde dorpsgezichten wat inhoudt dat zonnepanelen alleen mogelijk zijn wanneer deze niet zichtbaar zijn vanaf het openbaar gebied. De handhavingssaken in Dieren en Velp kunnen dan niet worden opgeheven. Er zal handhavend moeten worden opgetreden.

8 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

Op 25 en 31 oktober zijn inwoners tijdens twee inloopdagen Villapark Overbeek en Dieren-Zuid in de gelegenheid gesteld om kennis te nemen van de conceptnota. Zij konden hier vragen over stellen en hun mening geven. Over het algemeen werd positief gereageerd op de nota en de mogelijkheden die worden geboden. Het merendeel van de mensen onderschrijft het uitgangspunt dat meer ruimte wordt gegeven aan het plaatsen van zonnepanelen zonder dat daardoor de historische waarden van de beschermde gezichten worden aangetast. Er bleek ook veel belangstelling te zijn voor collectieve oplossingen en er zijn in beide dorpen spontaan initiatieven ontstaan voor collectieve energieopwekking. Daarnaast is er veel behoefte aan voorlichting en gesprekken over goede oplossingen binnen de criteria. Dit zal dan ook zeker vervolgd worden, bijvoorbeeld in de clinics voor monumenteneigenaren die op de planning staan. De opmerkingen en vragen van inwoners zijn meegenomen en verwerkt in de conceptnota die nu voorligt. De conceptnota heeft zes weken ter inzage gelegen. Dit heeft geresulteerd in 3 zienswijzen.

Tijdens de termijn van terinzagelegging zijn er 25 verzoeken om een voortoets binnengekomen. Deze plannen hebben wij voorgelegd aan de Commissie Cultuurhistorie met het verzoek deze te toetsen op het toekomstige beleid. Hierbij blijkt dat met het nieuwe beleid 52% van de plannen meer vergund kan worden ten opzichte van het huidige beleid.

Echter blijft er nog een deel dat niet vergund kan worden op basis van het aangepaste beleid. Met de commissie is hierover overleg geweest en gezocht naar ruimte in het beleid om deze plannen wel goed te keuren. De volgende zinssnede wordt daarom toegevoegd aan de criteria in de eerste orde:

Wanneer een pand, met een bouwjaar van na 1940, stedenbouwkundig of architectonisch geen onevenredig afbreuk doet aan het rijksbeschermd karakter van het dorpsgezicht kan deze getoetst worden aan de criteria van de 2e orde.

Dit betekent dat wanneer de zonnepanelen in een helder legplan worden gelegd en wanneer er geen alternatief mogelijk is op de achterzijde van de woning of op een bijgebouw, zonnepanelen vergund kunnen worden die zichtbaar zijn vanaf openbaar gebied.

Hiermee kan 70% meer van de aangevraagde vergunningen worden verleend ten opzichte van het huidige beleid.

9 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

Naast de publicatie van de vaststelling in de regiobode en op het gemeentebblad op www.overheid.nl en via de social mediakanalen van Erfgoed Rheden en Energiek Rheden, zal er een brief/e-mail worden verstuurd naar de bewoners die hebben aangegeven belangstelling te hebben voor het plaatsen van zonnepanelen in de rijksbeschermd dorpsgezichten van Dieren en Velp, om hen te attenderen op het besluit.

10 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Na twee jaar zal de nota Welstandsbeleid zonnepanelen in rijksbeschermd dorpsgezichten Gemeente Rheden worden geëvalueerd. Gekeken zal worden of de nota bijgedragen heeft aan de wens om in de beschermde gezichten meer ruimte te geven aan de mogelijkheden om zonnepanelen te plaatsen en zo bij te dragen aan de duurzaamheidsopgave.

De Steeg, 30 april 2019

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester.

Hans Kettelerij,
secretaris.